

skulle vise sig behov for ændringer af andre love på miljø- og naturområdet, vil dette blive taget op i forbindelse med evalueringen af lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter i 2006.

3.1. Miljøbeskyttelsesloven

3.1.1. Ændringer som opfølgning på lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter

Egenkontrol spiller i praksis en afgørende rolle for kontrollen med miljøbeskyttelseslovens overholdelse.

Efter miljøbeskyttelsesloven kan der fastsættes regler om egenkontrol efter § 7 a. I reglerne kan det fastsættes, hvornår resultaterne skal indsendes til myndigheden, eller det kan fastsættes, at de blot skal stå til rådighed for myndigheden eller indsendes på anmodning. Der er fastsat en række regler om egenkontrol med hjemmel i denne bestemmelse. Som eksempler (blandt mange) kan nævnes VOC-bekendtgørelsen, rensribekendtgørelsen og gyllebeholderkontrolbekendtgørelsen.

I andre tilfælde fastsættes krav til egenkontrol konkret. Det kan ske som en del af tilladelser eller godkendelser f.eks. efter § 19, § 28 eller § 33. Det kan også ske som en del af et påbud om forureningsbegrænsende foranstaltninger efter f.eks. § 42. Vilkår om egenkontrol kan revideres med hjemmel i § 72, stk. 2, og kan også fastsættes selvstændigt med hjemmel i denne bestemmelse, hvis de materielle vilkår er fastsat, men der mangler egenkontrollvilkår.

Der kan forekomme tilfælde, hvor selvinkrimineringsforbuddet vil gøre, at egenkontrolresultater ikke kan kræves udleveret. Dette kan f.eks. gælde, hvis myndigheden selv har konstateret en formodet strafbar lovovertrædelse, som egenkontrolresultaterne kan belyse yderligere.

Ud over den regelmæssige egenkontrol kan der gives konkrete påbud om udlevering af oplysninger eller foretagelse af undersøgelser med hjemmel i § 72 og i forskellige bekendtgørelser og konkrete afgørelser. Dette er både relevant i forhold til situationer, hvor der er tale om at kontrollere overholdelse af regler, og i tilfælde, hvor det skal undersøges, om der skal fastsættes vilkår for en (hidtil ureguleret) virksomhed. I den sidstnævnte situation er selvinkrimineringsforbuddet ikke relevant, men det kan det være i den førstnævnte situation, hvis der er en konkret mistanke.

Inden for miljøbeskyttelseslovens område forekommer alle de ovenfor under afsnit 2.1.3 beskrevne

problemtyper, ligesom alle de nævnte redskaber vil kunne være relevante i større eller mindre omfang.

Der er i dag hjemmel til at foretage selvhjælpshandlinger for den ansvarliges regning, hvis den ansvarlige ikke udfører påbudte foranstaltninger (herunder tilvejebringelse af oplysninger) (§ 69, stk. 1, nr. 3) og i akutte tilfælde (§ 70). Derimod vil der ikke være hjemmel til at foretage selvhjælpshandling for den ansvarliges regning, hvis denne ikke selv er forpligtet til at udlevere oplysninger p.g.a. § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter, og der ikke er tale om et akut tilfælde. Der foreslås derfor en regel herom.

Der er ikke nogen hjemmel til fremadrettet at overtage udførelsen af egenkontrollen for den ansvarliges regning. Dette vil ikke være relevant i forhold til alle typer egenkontrol efter loven, men kan være det i forhold til f.eks. udtagelse og analyse af spildevandsprøver m.v. Der foreslås derfor indført en hjemmel hertil.

Den nuværende adgangsbestemmelse i § 87 angiver ikke klart, at myndigheden om nødvendigt kan medtage dokumenter og andre genstande, f.eks. computere, hvorpå oplysninger befinder sig, fra virksomheden. Dette foreslås præciseret, da myndighederne kan få øget brug herfor i situationer, der bliver omfattet af § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter.

Det vil ofte på miljøbeskyttelseslovens område være sådan, at afgørelser må træffes på det foreliggende grundlag, som måske er ufuldstændigt, således at risikoen ikke kan bedømmes præcist, og hvor man i visse tilfælde må lade usikkerheden komme virksomheden til skade og handle ud fra et »worst case-scenario« for at sikre, at der træffes tilstrækkelige foranstaltninger til at beskytte sundhed og miljø. Dette ændres ikke i tilfælde, hvor den pågældende i medfør af § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter er undtaget fra de oplysningspligter, der ellers gælder, jf. ovenfor afsnit 2.1.3.3. Et eksempel kan være oprydningforanstaltninger efter udslip af et stof i en å, hvor myndighederne ikke kan få præcise oplysninger fra virksomheden om, hvad eller hvor meget der er udledt, og hvor dette heller ikke umiddelbart kan konstateres. De må så tage stilling til undersøgelses- og oprydningforanstaltningernes art og omfang på det foreliggende grundlag, og det skal ikke gøre nogen forskel i dette skøn, om virksomheden evt. i medfør af § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter ikke er forpligtet til at give oplysninger i sagen. Dette ændrer selvfølgelig ikke på, at beslutningen altid skal opfylde propo-